

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 198/2020
12.03.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Јасмине Васовић, Биљане Синановић и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Душана Радовановића и адвоката Милана Додика, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Аранђеловцу-Судска јединица у Тополи К 1615/11 од 21.06.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 555/19 од 20.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 12.03.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Радовановића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Аранђеловцу-Судска јединица у Тополи К 1615/11 од 21.06.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 555/19 од 20.11.2019. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се овај захтев у преосталом делу и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милана Додика у целости, **ОДБАЦУЈУ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Аранђеловцу-Судска јединица у Тополи К 1615/11 од 21.06.2018. године окривљени АА је оглашен кривим због кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, па му је изречена условна осуда тако што је утврђена казна затвора у трајању од 10 месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени за време од 2 године од правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Истом пресудом окривљени је осуђен на новчану казну у износу од 100.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 5 месеци по правноснажности пресуде, те је одређено да ће суд, уколико окривљени новчану казну не плати у остављеном року, исту земенити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, одреди један дан казне затвора. Окривљени је обавезан да на име паушала плати 10.000,00 динара, као и да плати трошкове поступка о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Оштећена је упућена на парнични поступак ради остваривања имовинско-правног захтева.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 555/19 од 20.11.2019. године, делимично су усвојене жалбе бранилаца окривљеног па је првостепена пресуда преиначена само у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је другостепени суд окривљеном, због кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим изрекао условну осуду тако што је утврдио казну затвора у трајању од 8 месеци и истовремено одредио да се ова казна неће извршити ако окривљени у року од 2 године не учини ново кривично дело, док су жалбе бранилаца окривљеног у преосталом делу, као и жалба Основног јавног тужиоца у Аранђеловцу одбијене као неосноване, а првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена. Истом пресудом одбачена је као недозвољена жалба пуномоћника оштећене ББ изјављена против првостепене пресуде.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено су поднели:

-бранилац окривљеног АА, адвокат Милан Додик, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном или другостепеном суду на поновно суђење или да исте преиначи, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело;

-бранилац окривљеног АА, адвокат Душан Радовановић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе и одлучити да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда или да наведене одлуке укине или само одлуку донету у поступку по редовном правном леку и предмет врати првостепеном или апелационом суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви поднети, па је по оцени навода изнетих у захтевима нашао:

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног АА, адвокат Душан Радовановић у захтеву истиче да дело за које је окривљени осуђен није кривично дело, са образложењем да у радњама окривљеног описаним у изреци првостепене пресуде нема законских обележја кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ, јер не постоји намера, нити лажно приказивање или прикривање чињеница у циљу изазивања или одржавања заблуде код оштећене.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Наиме, изрека првостепене пресуде садржи све чињеничне околности које чине законска обележја кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом и то како оне које се

односе на радњу извршења као објективно обележје дела која се, у конкретном случају, састоји у навођењу оштећене да на штету своје имовине закључи уговор о купопродаји и изврши своју уговорну обавезу довођењем у заблуду оштећене лажним приказивањем чињеница да ће јој робу платити у уговорном року, иако није имао намеру да то учини с обзиром на то да је оштећеној уз закључени уговор предао и заложну изјаву у којој је навео да се из непокретности означене у изјави може наплатити уговорно потраживање, иако је у том тренутку знао да није земљишно-књижни власник наведене непокретности, тако и оне која се тичу субјективног односа окривљеног према извршеном делу а односе се на постојање урачунљивости и умишљаја који је обухватао свест окривљеног о забрањености дела, као и преварну намеру.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд налази да се неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Радовановића правноснажна пресуда побија због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Осталим наводима захтева да је погрешан став нижестепених судова да окривљени није имао намеру да плати робу из уговора, јер је давање средства обезбеђења-заложне изјаве оверене на дан закључења уговора, према наводима захтева, јасан доказ о поступању окривљеног у циљу испуњења преузете уговорне обавезе, имајући у виду да је и сама оштећена учествовала у сачињавању заложне изјаве, тако да у погледу чињеница наведених у истој она није ни могла бити доведена у заблуду, по налажењу овога суда, бранилац окривљеног изнетим наводима цени изведене доказе у току поступка износећи своје чињеничне закључке везано за постојање преварне намере код окривљеног чиме правноснажну пресуду оспорава због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Поред наведеног, бранилац окривљеног АА, адвокат Душан Радовановић у захтеву наводи и то да другостепени суд није ценио жалбене наводе браниоца окривљеног којима је указивано да је у састављању заложне изјаве учествовала оштећена, тако да је са истом морала бити упозната, односно није имао у виду одредбе материјалног права на које се указивало у жалби браниоца окривљеног, а које се односе на поступак уписа права својине и уписа хипотекарног права према одредбама Закона о државном премеру и катастру, које су од утицаја на оцену постојања обележја кривичног дела, којим наводима бранилац окривљеног указује на повреду закона из члана 460. ЗКП учињену од стране другостепеног суда.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу није предвиђена могућност подношења овог правног лека због повреде закона из члана 460. ЗКП, нити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној одлуци, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Душана Радовановића у овом делу оценио као недозвољен.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Милан Додик у захтеву за заштиту законитости истиче повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП указивањем да окривљени није имао преварну намеру, јер је оштећеној приликом закључења уговора о куповини 8 хиљада боца вина ставио хипотеку на своје непокретности из које је

оштећена касније и наплатила своје потраживање по основу наведеног уговора и да се следствено томе у конкретном случају ради о облигационо правном односу, а не о кривичном делу.

Изнетим наводима за заштиту законитости, по оцени овог суда, бранилац окривљеног АА, адвокат Милан Додик износи своје чињеничне закључке који су другачији од оних утврђених у побијаним пресудама, због чега бранилац, иако формално истиче повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП суштински оспорава оцену изведених доказа и таквом оценом утврђено чињенично стање у побијаним пресудама.

Како чланом 485. став 4. ЗКП које прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке поступку који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог правног лека због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА, адвоката Милана Додика у овом делу оценио као недозвољен.

Поред наведеног, бранилац окривљеног АА, адвокат Милан Додик као разлоге за подношење захтева за заштиту законитости истиче и повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) и тачка 9) и става 2. тачка 1) ЗКП и члана 439. тачка 2) и тачка 3) ЗКП.

Одредбом члана 484. ЗКП, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење.

При томе обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреду закона, подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради, већ и указивање и у чему се она састоји.

У конкретном случају бранилац окривљеног АА, адвокат Милан Додик се у захтеву формално позива на истакнуте повреду закона због којих је подношење овог ванредног правног лека дозвољено преко браниоца.

Међутим, у образложењу захтева није конкретизовао наведене повреду, односно није указао које су то околности које трајно искључују кривично гоњење (члан 438. став 1. тачка 1) ЗКП), на који начин је пресудом оптужба прекорачена (члан 438. став 1. тачка 9) ЗКП), који су то незаконити докази на којима се побијана правноснажна пресуда заснива (члан 438. став 2. тачка 1) ЗКП), који закон је погрешно примењен у конкретном случају (члан 439. тачка 2) ЗКП), односно која законска овлашћења је суд прекорачио одлуком о кривичној санкцији (члан 439. тачка 3) ЗКП).

Како Врховни касациони суд правноснажну одлуку, односно поступак који је претходнио њеном доношењу испитује само у оквиру разлога, дела и правца побијања, који су истакнути у захтеву у смислу члана 489. став 1. ЗКП и није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледају повреду закона на које се захтевом указује, то је оцењено да захтев браниоца окривљеног АА, адвоката Милана Додика у овом делу нема законом прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић